

Տարեկան գինն է . . . 130 ռուբ.
Վեցամսեայ . . . 70 " "
Եռամսեայ . . . 40 " "
Մէկ-ժամուցումը տողին 80 փարա է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսոյն 1 ին.
Եւ 16 ին կը սկսին :

Դուրս ելքութեան ընդհանրական համարուն
ճակը ամեն մէկ թիւին համար 20
փարա է :
Կապուած վերաբերեալ համարի կամ որ
եւ ինչէ կրնայ թիւն, ինչպէս զիտի
ուղղութիւն . եւ ամենը համարուն ճակ.
ընդհանրական փարա է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 2 ՄԱՐՏԻ

Ապրիլ 30 ին Լոնտոնայի Բառաւա-
մէտը բացուեցաւ, ըրտերուն խորհրդա-
րանին թագուհւոյն կողմանէ ընտրուած
յանձնաժողովի մը միջնորդութեամբը :
Բառաւամէտը բացուելուն վրայ,
թագուհւոյն իրիւմ հրամանագիր կար-
գացվելէն ետքը, հասարակաց խորհրդա-
րանին անդամները, ուրիշ տեղ մը ժողով-
եցան իրենց նախագահը ընտրելու հա-
մար :

Լորտ Հենրի Ալէքս, առաջարկեց
նախագահութեան պաշտօնին համար Պ.
Իվել Տիմիտի : Պ. Թոմսոն, յաս-
նաժարութիւնը պաշտպանեց :

Հաւանակ կողմը, ամենեւին ուրիշ
մէկը չառաջարկելով, Պ. Տիմիտին նա-
խագահ ընտրուեցաւ :

Անգղիոյ Բառաւամէտը մայիսի 1 ին,
նախագահութեան երկրորդ նիստին
ալ ըրաւ :

Հասարակաց խորհրդարանին նոր նա-
խագահը ըրտերուն խորհրդարանը եւ-
թալով իր ընտրուելը անոնց հաղորդե-
լէն ետքը, ինչպէս նաեւ որ վեհապա-
լիս թագուհւոյն համար, խորհրդարանին ընտ-
րութիւնը հաստատել :

Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Նախագահը ինչպէս նաեւ, հա-
սարակաց խորհրդարանին իրաւանց եւ
արտօնութիւններուն վերահաստատուե-
լէ : Եւստիան խորհրդարանին ան-
ւամբ զայն ալ հաստատեց :

Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Պ. Գոնտէնիլ Բէլ իւր հրաժա-
րանը տուաւ :

Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Այլ թիւերով թագուհւոյն մօրաքոյր,
Ալեքսանդր Գլաուհին, որուն հիւան-
դութիւնը արդէն 10 օրի չափ կայ, որ
անգղական լրագրիները ծանուցել են
ապրիլի 30 ին Լոնտոնայի մէջ ութսուն
տարեկան հասակին մէջ մեռաւ : Դոնտ

Պ. Թագաւորին չորրորդ աղջիկն էր, եւ
1816 ին իւր մօրեղբորդու Վալտերի
հուղարկեալ հետ ամուսնացաւ, եւ 1844 ին
ալ իւր ամուսնիւ կորցաւ : Հաստատե-
լի վեր առաջնական կեանք մը վարելով,
իւր անհամար բարեարթութիւններով,
Անգղիոյ ժողովրդեան համարուած եւ
յարգանքը իւր վրայ դրած էր : Իւր
հիւանդութեան ժամանակ ունեցած մի-
ակ բաղձանքը մինչեւ իւր ծննդեան տա-
րեկարձին օրը ապրիլն էր, սրտէս զի
իւր բոլոր ընտանիքը քովը ժողովին եւ
ամեն ասի այն օրը ստորութիւն ըրած
էր, որ բաղձանքը ողորմութիւններ աղ-
քատաց բաժնուին : Ալեքսանդրի դքսու-
հւոյն բաղձանքը կատարուեցաւ, եւ իւր
ծննդեան տարեկարձին (ապրիլի 15 էն)
եղանալ զեւ. քանի մը օր ապրեցաւ :

Սարսենիոյ եւ Պարսից անտիսթեանց
մէջ առեւտրական դաշնադրութիւն մը
հաստատուեցաւ ապրիլի 22 ին Փարիզի
մէջ, Ֆերուս խանին եւ Ալեքսանդրի
մարզիւն միջնորդութեամբը :

Անգղիոյ եւ Պարսիստանի մէջ եւ-
ղած դաշնադրութեան ստորագրեալ օրի-
նակը Գեհան հասաւ Լոն. մայիս 2 ին :
Այսպէս իւր ուրախացումով իւր յայտ-
նեց Անգղիոյ եւ Պարսիստանի մէջ եղած
վեճը այսպիսի նպատակաւ փերձ մը ու-
նենալուն համար : Դաշնադրութիւն ալ մեծ
ուրախութեամբ ընդունեց այս լուրը, ու-
րով իւր բոլոր ծանր բեռները կը թե-
թեւանայ :

Սալայն Պարսիստանի դրամական
կարօտութիւնը խիստ գէշ վիճակի մէջ է.
զօրաց ամսականները եւ մնացած, եւ
տէրութեան պարտաւորեցելը օրըստ օրի
կսկսին նեղել : Կը կարծուէր թէ այս վի-
ճակը վերջ մը կունենար եղաքոսին փոխ-
ուելովը. բայց ռուսի դեպատանտն ձեռ-
քովը, որ կուգէ այս տեսակ դործերը ինքը
կառավարէ, այս անգամ ալ կըցաւ իւր
տեղը հաստատ մնալ :

Համիլ իւր կողմնակիցներով թշա-
մութիւններ նորէն ձեռք է առել : Ար-
քեւայ թէ ռուսները յարձակման մեծ
պատրաստութիւններ կրնան Պայրամի
օրերուն համար : Հիմնական հինգ հա-
զար հոգով բանակ մը Հայք բերդին
վրայ դացել են, բայց Համիլ որդին.
Նայիւ-Շաֆեր պէյը զանոնք ետ է քշել :
Ինչպէս նաեւ անցի, բայց Նայիւ Լիւն
փաշան, ասոր հազար հոգով թշնամոյն
դէմը դնաց, որ Շաֆեր քովայն ծառ հա-
տատուէր էին : Պատերազմը ստիպել կեր-
պով երկու օր երկու զինքը տեսց, վեր-
ջապէս ռուսները ստիպուեցան նոյն տե-
ղէն ետ քաշուելու :

Այլ թիւերով թագուհւոյն մօրաքոյր,
Ալեքսանդր Գլաուհին, որուն հիւան-
դութիւնը արդէն 10 օրի չափ կայ, որ
անգղական լրագրիները ծանուցել են
ապրիլի 30 ին Լոնտոնայի մէջ ութսուն
տարեկան հասակին մէջ մեռաւ : Դոնտ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այստեղիւ հրամանաւ
Պէտեր-Բէլ (Երկրորդ կարգի փա-
շայութեան ատտիճանի հասան.)
Պիկիայի կառավարիչ Լոմի Գիւ-
րի փաշան.

Ինքնակառավարիչ Լիւսէյի
Բամբի փաշան.

Քարասույի կառավարիչ Գեհաթ
փաշան.

Պուլի կառավարիչ Եւսէյի
փաշան.

Սիւրի ատտիճանի բարձրացան
Սինուի կառավարիչ Բաղի փա-
շան.

Սիւրի կառավարիչ Բաղի փա-
շան.

Ֆեհանի (գլխաւոր Թիւրքիոյ) կա-
ռավարիչ Մուսթաֆա փաշան.

Գամակոսի կառավարիչ Զաքի փա-
շան.

Օհանկարի կառավարիչ Սայիտ
Էֆենտին.

Ալեքսի փաշայի որդի Քեմալ փա-
շան կը լեւալի ժողովոյն անդամ անուա-
նեցաւ :

Հայի փաշան ատենադպիր Լորտը
զօրաց անդամ անուանեցաւ :

Օհանկարի կառավարիչ Սայիտ
Էֆենտին.

Ալեքսի փաշայի որդի Քեմալ փա-
շան կը լեւալի ժողովոյն անդամ անուա-
նեցաւ :

Հայի փաշան ատենադպիր Լորտը
զօրաց անդամ անուանեցաւ :

Օհանկարի կառավարիչ Սայիտ
Էֆենտին.

Ալեքսի փաշայի որդի Քեմալ փա-
շան կը լեւալի ժողովոյն անդամ անուա-
նեցաւ :

Հայի փաշան ատենադպիր Լորտը
զօրաց անդամ անուանեցաւ :

Օհանկարի կառավարիչ Սայիտ
Էֆենտին.

Ալեքսի փաշայի որդի Քեմալ փա-
շան կը լեւալի ժողովոյն անդամ անուա-
նեցաւ :

Ատտանդուպոլսոյ զօրաց ծախուց
հաշիւը բռնող Լյուսի Էֆենտին,
Լյուսի փաշայի պաշտօնարանի թիւակ-
ցութեան ուղղիչ Մուստաֆա Էֆենտին,
Նոյն պաշտօնարանի բարձրագոյն
պաշտօնեայ Բաղի փաշան.

Հասարակաց օգտիւ ժողովոյն ան-
դամ Հէհայ Էֆենտին.

Ս. Պոլսոյ քաղաքական տեսչու-
թեան վերապետ Բէլի փաշան,

Լյուսի փաշայի անդամ Զաքի
փաշան.

Հաստատութեան ատտիճանի Բա-
գի փաշան.

Նոյնպէս Բա-
գի փաշան.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Նախընթաց թիւով ըրած խոստ-
մաններէն իւր համեմատ ահա կը հրա-
տարարենք Սուրբ Փրկչի վարժարանին
մէջ ապրիլ 8 ին օրը խօսված ծառը :

Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

Տէյն Եւստիան ատենադպիր Լորտը, թա-
գուհւոյն անուամբ, Պ. Տիմիտին հա-
սարակաց խորհրդարանին նախագահ ընտ-
րուելը հաստատեց :

աւած քրոջը ձեռքին դրել:

«Մէկէն Ռ... կնիւնը դոյնը նե-
տեց եւ վախէն դողդոջուն ձայնով մը
ըսաւ թէ: Կաղ ձեռք մը կղզար որ իւր ձեռ-
քը կը բռնէ եւ կըսէ:»

«Բայց, ըսաւ, ինչէն գիտնամ որ
այս ձեռքը իմ քրոջն է:»

«Ընտանի նշանով պիտի տպագու-
ցանէ քեզի, ըսաւ ձեռքը:»

«Ռ... տիկինը շատ մը ձեռքը մա-
տանիներունէն, որոնց մէկը իւր քո-
յն է իրեն տուած: Պաղ ձեռքը այս
մատանին բռնեց եւ մատին բոլորակը
գարձուց եւ տփածեւ. պահարանը բացաւ
որուն մէջ մեռաւորին մաշկը կային:»

«Ո՛հ, ալ չեմ տարտուախիր, այս
ինքն է, այս քոյրս է պոռայ Ռ... տիկինը
արտասուակից աշուքներով:»

«Այստեալեւք քանի մը անգամ
կրկնեց միզընդոյն սրահին մէջ, ուր քիչ
անգամ հետաքրքրեցնուան կամայք գէմ
կեցաւ: Բայց իր փորձերէն ամենէն ա-
ւելի ազդեցութիւն ընդդէմ այս վերջինէն էր:»

Ս. ձեռքը կատարեալ հոգովմէտան
է: Փարիզ կը թալէն առաջ ձեռքը գա-
ցերէ, որպէս զի իր վրայ գտնուած ար-
տաքոյ կարգի գորութեանը վրայ Բարին
խորհուրդ հարցնէ, որն որ իրեն խաշ մը
ցըցնելով ըսաւ:»

«Արեւմտեան Փարիզի գորութեան զատ
ուրիշ գորութիւն չեմ ճանչար:»

Ս. ձեռքը Փարիզ հասած ատենը
Ռաֆինեան քահանային գնաց որ խոր-
հուրդ հարցնէ:

«Բարին տուած պատասխանէն զատ
ուրիշ պատասխան չունիմ. քեզի տալու
ըսաւ: Արեւմտեան Փարիզի գորութեանն
զատ ուրիշ գորութիւն չեմ ճանչար:»

Ս. ձեռքը այս պատասխանէն գոհ
չըլլալով Ռաֆինեի քահանային գնաց որ
իրեն ըսաւ:»

«Բոլոր ունեցած բոլոր իշխանութիւ-
նը կրնամ ի գործ դնել, բաւական է որ կը-
րօքին շահուն գործածես:»

Այս հրահանքն սիրտ առած, Ս.
ձեռքը քանի մը դիշերուան ընդունելու
թիւններուն մէջ: Իր գորութեանը ապա-
ցոյցներ տալ պատշաճ դատեց:

Փարիզի ուրիշ օրադիր մը հետեւ-
եալ գիտուածով, Ս. ձեռքը հրաշք-
ներուն որ աստիճանի հաւատարմութեան
լը կուզէ յայտնել:

Ս. ձեռքը ձեռքին փարիզ կը թալէն քանի
մը օր առաջ, ասն մը մէջ քառասունի չափ
անձինք ժողովուած ըլլալով Ս. ձեռքին կա-
ղաչէն որ ինքնալ գտնուի: ձեռքը իւր
բնական եղած գորութեանը սեղանի մը
կը հրամայէ (հետեւէն) որ անգին շարժի,
բայց սեղանը անշարժ կը մնայ: Ռաֆին
կարաւորէ մը կանցնի որն որ նոյն դիմադ-
րութիւնը կրնէ: Այս հրաշքը չեղարե-
նալով յաջողել, Ս. ձեռքը կը յայտնէ որ
հողիներ պիտի կանչէ, ստորափ ունեցե-
լաց վրայ) մոզը կը հարցնէ տիկինի մը
թէ որ մարդը կուզէ որ երեւցնէ: «Սոկը-
րատ», կըսէ, եւ մէկէն դրան առջեւ կ'ստի
ուած վարդապետը կը շարժի եւ ձեռքով
մորուոր ծեր մը վայրկեանի մը չափ կերե-
ւայ եւ անյայտ կըլլայ: ձեռքը անհետեւ
վախեցնուան կը ստորափին: Ռաֆին մը կա-
ղաչէ Ս. ձեռքին որ Ս. ձեռքը Գրեթերի-
կոյը կանչէ, վարդապետը նորէն կը շարժի:

Արեւմտեան փոքրիկներով եւ եռանկունի
զլխարով ձիւնաղ մը երազի մը պէս կե-
րեւայ, բայց փոխանակ վերջիջեալ Սոկ-
րատին պէս մուկ ըլլալու, խնդալ մը բըր-
ցուց: ձեռքը բըրձուից թաղաւորին ու-

րախտ թեանը վրայ բարեկամայով գլխաւ-
ը կը զուարթ կըրնէ եւ կ'ստանէ կըքալէ: Սոկը-
րատ թիւնը այն ատեն կ'ստանայ որ առաջ-
ւինէ խօսքը դրած ըլլալով հարցնող անձե-
րը միւսիւ ձեռքին դէմ այս դաւաճա-
նութիւնը ըրեր էին:

Պարսպաւոր Ե. ակտաւ մնալ որ իւր
խաղը պիտի խաղար, Պրեմիերիկոս Ռին
ուրախութեանը պարձաւաւ վարդապետին
ետեւ մնացեր է եղբի:

Այս պայտէ կըսէ նոյն օրինակի
վերջապա Ս. ձեռքին փարիզի մէջ հը-
րաշալի ճանապարհորդութիւնը:

Ս. ձեռքը քանի մը օրէն Փարիզէն
եղաւ եւ անգին աշխարհը իրեններուն
քովը գնաց այսինքն Ս. մերիկայ:

Տ. Գ.

— Իսթաթիկ կոչուած լրագրին փոշ-
տիկօս անուն մէկը հիմախու ամեն երկ-
րի կանանց նորափութեան աղետալի
կիրքին վրայ երկար խորհրդածութիւն-
ներ ընելէն ետքը հետեւեալ դէպքը կը-
պատմէ:

«Այս դէպքը ինձի պատմող տիկի-
նը, կըսէ, վաղ տիկօս, պատուաւորապէ-
սէ մը ծնած գերազանց վարժուողով եւ
ամենազարգ վայելչութեամբ հագուած
է, իր աղջկները ընտանիքի արժան մօր
մը պէս կը մեծցնէ: Այս տիկինը, քանի մը օր
կայ, որ իր կտաւազործ (չամաշըմը) կը-
նոջը (որ փարիզի ամենէն վայելչ ու
գեղեցիկ հանգուտներ շինողն է) կրպակը
դաշեր ու անանի ծանրազին բաներ տեսեր
է որ այն վայրկեանէն առաջ բնաւ զանոնք
իր մօքէն չէ կրկնի անցունել, այն պար-
կեշտ տիկինը նախ ատեն է անկողնի
սաւաններ, պարփաւ ըսուած կտաւէն, չորս
կողմէն նկարակերտ (զոյն գոյն բանուած)
եւ 10 հարկերու մետր բարձրութեամբ
չքնաղ անկուածօյններով (տանտիկա)
չըմպատած, անկողնին վրայ դառնալիք
ծայրը այն սքանչելի կտաւները որ անձին
համար սահմանուած էր նէ անոր նա-
նազիրներովը զարդարուած էր. ասոնց
մէկը զոյն գոյն 1800 Ֆրանք էր, ասոնցմէ
10 զոյն պատաստ ըլլալուն համար ա-
մենուն գինը 1800 Ֆրանք էր:

Իշխարիք տեսեր է զլուս բարձրուն
պահպանակները (զըլք) ներքով
պարփաւ կտաւէ շինուած. նոյնպէս չորս
կողմէն նկարակերտ, զործածող անձին
նկարակերտ մէջ տեղը բանուած, ասոնց
անկուածօյն զարդերը առաջիններէն աւել-
լի լաւապէս են: Ասոր մէկ կտորին գինը
800 Ֆրանք էր, 10 կտորինը 8000 Ֆ-
րանք:

Այլ հրապէս տեսածը նոյն պարփաւ
ըսուած նուրբ կտաւէն գիշերուան շապիկ-
ներ էին. բոլորի ալ պարանոցին բոլորափ-
քը նկարակերտ ու անկուածօյն փոթիկնե-
րով զարդարուած, այս շապիկներուն
մէկուն գինն ալ 400 Ֆրանք էր, 12
հատինը 4800 Ֆրանք:

Պարկիշտ տիկինը տարակոյս մէջ մնա-
ցեր էր թէ արեւօք որու համար է այն
զարմանալի յանձնարարութիւնը որ 30,
800 Ֆրանք կարծէր: Արեւմտեան իմաս-
տաւ, բայց անփոս տիկին որ այս յանձ-
նարարութիւնը քեզի պէսի մը համար
չէ, պատկը անանի անկողններուն մէջ չի
պատկիր:

Այս կտաւները վարդապետ մետաքսէ
անկողնի մը պիտի զարդարեն, անոր վա-
րդապետները վարդապետն են, նոյն անկողն-
ին մետաքսներն ալ վարդապետ մետաք-
սով պատած են, երեսի բարձրին ալ
վարդապետ մետաքսէ կերպասով շինուած

է, որքի ծածկոյը, վերարկուն (եօրիսն)
վերջած կն, անտի որ ներքով եւ պարփաւ
կտաւին թափանցիկութեամբ այս անկող-
նին մէջ պատկող երջանիկ տիկինը որ
վարդի մը կոկոնի (խօնջէ) մէջ պատ-
կած կրնայ զինքը կարծէլ:

Բայց այս սքանչելի կտաւները որոն-
համար են հարցուց, համեստ տիկինը:
Եղբու, տիկին, ըսաւ կտաւազործ կինը,
ասիկա հիմախու ժամանակին ամենէն ա-
ւելի զրուցուած էր այժմեաններուն (է. յի. յի.)
սքանչ հագուէ:

Ասանի ամեն առածին ստակը կը վը-
ծարէ քեզի:

Արեւմտեան, մասն է որ անցած
տարուան յունվարէն ի վեր ինձի 16000
Ֆրանքի հաշիւ մը պարտական է. քանի
որ իմ հաշիւն կը տանիմ միշտ առաջուց
իրեն ծանուցած չըլլալու յանցանքը կը
զտնուիմ. որչափ արամեցայ կըսէ, որչափ
միշտ յարմար ժամանակի չեմ գար, այս
առաւով ստակս տուի. 4000 Ֆրանքի
գորտ (խալը) վաճառողիս վաճարցի, հի-
մա քեզի միայն 8000 Ֆրանք կրնամ տալ,
գալ շարժու եկոր որ մնացածն ալ տամ:

Ինչ, ինչ կըսես, էր պարփաւ
(ինչպէս որ կըրէք) իր ստակը հատուցած
կըլլայ, թէ որ առաւօտուն 12000 Ֆր-
անք իրեն բան ծախողներուն վաճարէ:

Այս տիկին եւ չորս օրէն ետեւ ին-
ձի պարտք ունեցած 8000 Ֆրանքը
կրկնեց:

Մենք, հարուստ տիկիններ, այս-
չափ շուտով չենք կրնար վաճարել մեր
պարտքերը:

Արեւմտեան, տիկին:

— Բարեւոյն է քեզի անուն լրագրի
հետեւեալ դէպքը կը պատմէ: Երբ փոթի
մայրաքաղաքին մէջ պատահած որ ան-
ընդուն տեսչութիւնը (փոթիս) շատ զայ-
րացուցիկ է:

«Բանի մը օր առաջ, վայելչ
կերպով հագուած օտարական մը՝ Փը-
րինապոլսոյ եկեղեցւոյն ժողովրդապետին
ներկայացաւ ու ինքից որ իր հօրը մահ-
ուանք արեւելքին յիշատակ երեք օրէն
ետեւ հոգեւոր համար պատարագ ըլլայ:
Երբ ինքից որ եկեղեցւոյն սուրբ կտա-
ւներով ծածկուի եւ փառաւոր կերպով
լուսաւ որու: Ժողովրդապետը իրեն ըսեր
է թէ ուղած կերպով կատարուելիք պաշ-
տօնը շատ ծանր կըլլայ: Օտարականը
զրպանէն 400 պարփաւ (1700 Ֆրանք)
գրամաթուղթ մը կը հանէ ու ժողովրդա-
պետին երկնցնելով «աւելցածն ալ տղ-
քատաց տուէք, կըսէ: Ետք քիչ մը խօ-
սելէն ետեւ ալ կըսէ թէ, «ես իմ հօրս
անուան արձանագրութիւն ալ ձեզի պիտի
բերեմ:»

Երեք օրէն ետեւ, իրաւ ամեն
բան պատարատ եղաւ: Եկեղեցւոյն լոյսով
կը վայելը, դասմը ընտիր երաժիշտներ
պատարատ կեցած էին ձայնաւոր պատա-
րագ մը երգելու. եկեղեցւոյն մէջ տեղը
չքիչ տաղան մը շինուած էր ննջեցելոյն
յիշատակին համար, ամեն կողմէն բազ-
մաթիւ ժողովուրդ եկեր էին հանդէսին
մասնակից ըլլալու: Պատարագը սկսելու
վայրկեանին օտարականը հասաւ, ու խօս-
տացած արձանագրութիւնն ալ բերաւ,
որուն վրայ միայն հօրը անունը կար, զայն
առին եւ խալին սեւազոյն տապանին վերի
ծայրէն կախեցին բազմաթիւ մամբրով
չըմպատած:

Պատարագը սկսաւ եւ ամեն բան
կարգաւ յառաջ կըրթար, յանկարծ հան-
դիսատեսներուն մէջ ստիպում մը սկսաւ:

Ամենուն աչքը այն դարձանական տեսիլ
արձանագրութեանը վրան դարձաւ. կը
տեսնային որ զիրենք քիչ քիչ զոյնե-
րին կը փոփոխուէր նուազին, ու ետքը
բոլորովին անյայտ եղան, յետոյ անոնց
տակէն ուրիշ արձանագրութիւն մը կը-
լէր, ու կամայ կամայ աւելի յստակ ու
պայծառ կերեւար, մինչեւ այն կետը
հասաւ, որ մէկը «հաշիւ է, հաշիւ է պօ-
ռաց: արդարեւ առջեւ բոլոր զիրենք ան-
յայտ եղան, ու այն ժամանակը սկսաւ
հաշիւը:»

Այսինքն կարճ տեսչութեան
պաշտօնակները հասան, բայց պատա-
րագը լըմնցեր էր: Աստի տեսչութեանը
մարդիկը ժողովրդապետը, քահանայնե-
րը, սպասաւորները, կրաժիշտները եւ
բազմաթիւ մարդիկ բռնեցին, եւ ասոր
համար նոր դատ մ'ալ պիտի բացուի: Օ-
տարականը առաջուց անյայտ եղած էր:

— Ս. Վ. Երբ ինքի միջնորդութեամբ հաս-
տատուելիք Պանքային որոշումը երկնա-
լուն համար չորեքշաբթի օրը Վալթի-
ոյ երեւելի վաճառականներէն եւ սե-
ղանտներէն մէկ քանին Ս. Պալթա-
ճիին գրատուելու հաւաքուելով Սպարա-
քաղաքի մէջ ուրիշ Պանքայ մը հաս-
տատուելու խորհուրդ ըրին եւ Ռ. Գրա-
նը արգելիք առաջարկութիւնը գրի առին:

— Չորեքշաբթի օրը Վալթիոյ դեռ
պան Պ. Թալթիէն Ս. Գրաքը, օգոստոս
փառ Ինքնակալին փեսայ վաճառապա-
լէ խալիպ փաշային այցելութեան դը-
նաց եւ մեծ ընդունելութիւն գտաւ: Այ-
րին վաճառութեան:

— Երբեք երեքշաբթի իրիկուն
քանի մը չարադրծներ հին կամուրջին
մօտ Երեւոյցի մը վաճառանոցը մտեր եւ
8 պարկ սուրճ եւ 8000 զուռուշի չափ
ալ ստակ վերցուցեր են:

— Հետեւեալ օրը երկու մարդ
Օրինակի-խանի մօտ երկաթ եղանակ վա-
ճառողի մը խանութը կը կրկնէն եւ կուզեն
առաւտուր ընել, երբոր վաճառականը կը
դատնայ ուղածինն տալու, ներկիս ալ
արկը բանալով 8000 զուռուշի չափ
ստակ կառնեն ու կրկնախն:

— Հինգշաբթի ուրբաթ լուսնայու
գիշերը ժամը 5 ին միջոցները գողերը
Վալթիոյ Ս. Գրաքի ընկերութեան թղթա-
տանը գիմայ վաճառականի մայրաքա-
նանցով, եւ մէջը եղած երեք պահա-
պաններուն ձեռուները կապելով, երկու
հատ երկաթէ սնտուկ կտորեր ու մեծ
ղումարմը ստակ գողցար են:

— Երբեք հինգշաբթի օրը Վա-
լթիոյ տեսչութիւնը տաններէն գող
բռնեց, որոնք Օրթիէն պիտի բան-
տարկուին: Երբ օրն էր որ Պատալին
փողոցին մէջ եղած խանը կողպատուէր է,
կերեւայ որ տեսչութիւնը ամենէն վաճա-
ղաւոր գողերը արգիլած է:

— Երբ իրիկունը ուշ ատեն
յոյն վաճառական մը Պէյօղու Ե-
ղա-Պալիսը ըսուած թաղը իւր ստակը
կըրթայ կզեր, յանկարծ մէկը անոր
թուղթ մը կը ներկայացնէ, աղաչելով,
սա պարտքդ տուր կըսէ: Վաճառականը
պատասխանէ, որ ես պարտք չունիմ հա-
տուցանելու: Միւսը կը կրկնէ, պարոն.
թողութիւն կը խնդրեմ, բարեհաճեցեք
թուղթը կարգաւոր. երբոր վաճառականը
թուղթը կառնէ, ու բանալու կըսինքն:

* Յայտնի է որ այն Ս. Իւանոս անունը
մէկ երկու ամիս առաջ Կարօլի թաղաւոր պան-
նէ ուղեւոր մահուան դատապարտուող զինու-
րին անունն է:

